

۲۱ قصه، ۲۱ جام

واما ایران...

جام جهانی ۱۹۷۸

جام جهانی ۱۹۷۸ به میزبانی آرژانتین برگزار شد و چه چیزی مهم‌تر از نخستین حضور تیم ملی فوتبال ایران در این رقابت‌ها. ایران در این رقابت‌ها به هلند باخت، با اسکاکنند مساوی کرد و مقابل پرو شکست را پذیرفت. بگذریم که همین حضور نخست حاشیه‌ها و داستان‌هایی هم داشت؛ از نپرداختن به موقع پاداش بازیکنان تیم ملی در صعود به جام جهانی یا انتصاب حشمت مهاجرانی به عنوان سرمربی تیم ملی ایران. اتفاق نادر دیگر اعلام چهار پنالتی به ضرر تیم ایران در این رقابت‌ها هم از موارد عجیب در تاریخ جام جهانی است. ۱۶ تیم ایران، اسکاکنند، پرو، هلند، برزیل، سوئد، اسپانیا، اتریش، ایتالیا، آرژانتین (میزبان)، فرانسه، مجارستان، آلمان غربی (قهرمان دوره قبل)، تونس، لهستان و مکزیک در جام جهانی ۱۹۷۸ حضور داشتند.

داستان‌های این جام یکی دو تا نیست. آرژانتینی‌ها در حالی میزبان بودند که دو سال قبل با پیش‌دستی، ژنرال‌های هوایی این کشور تصمیم به کودتا گرفتند. میزبانی این جام در شرایط و حال و روز آرژانتین با ناآرامی‌های زیادی که در این کشور وجود داشت، ریسک بزرگی بود. اداره این کشور در آن زمان به دست خورخه رافائل ویدلا بود. قبل از این رقابت‌ها هم تلاش‌های زیادی صورت گرفت تا میزبانی این جام جهانی به دلیل شرایط موجود در این کشور آمریکای جنوبی پس گرفته یا تحریم شود اما در نهایت رقابت‌ها برگزار شد زیرا اگر آرژانتین قهرمان می‌شد کار برای ادامه حکمرانی خورخه ویدلا بر این کشور راحت‌تر می‌شد و اما اگر چنین اتفاقی نمی‌افتاد همه چیز به هم می‌ریخت. به هر حال شانس با خورخه یار بود چرا که آرژانتین با تفاضل گل بهتر نسبت به برزیل توانست راهی فینال شود. این تیم برای رسیدن به فینال موفق به شکست ۶ بر صفر پرو شد، دقیقاً نتیجه‌ای که لازم داشت. همین باعث شد بحث بر سر تبانی بعد از گذشت ۴۵ سال هنوز داغ باشد. در فینال آرژانتین در حالی در وقت‌های اضافه ۳ بر یک هلند را شکست داد و قهرمان شد که بسیاری هلند را قهرمان این جام پیش‌بینی کرده بودند. دلیل ناکامی هلند در فینال، غیبت یوهان کرایف افسانه‌ای بود که ضربه عمیقی به این تیم وارد کرد و باعث شد آرژانتین به پنجمین میزبانی تبدیل شود که قهرمان جام جهانی می‌شود. حال پس از گذشت سال‌ها هنوز هستند کسانی که اعتقاد دارند این جام هرگز نباید در آرژانتین برگزار می‌شد.

انتشار کربن آنها در مقایسه با یک ورزشگاه ثابت به مراتب پایین‌تر است. البته کمیته سازماندهی جام جهانی و قطری‌ها اطلاعات دقیق و بیشتری در این زمینه منتشر نکرده‌اند. یکی از موارد مهم این است که میزان انتشار کربن و گازهای گلخانه‌ای در هر کشوری متفاوت است و گزارش قطر و فیفا به این مساله اشاره دقیقی نکرده است.

تمام این موارد موجب شده تماشاگران و مردم قطر نگاه ویژه‌تری به این ورزشگاه داشته باشند. این ورزشگاه که با احتساب بازی دیشب میزبان هفت بازی جام جهانی بود، بعد از هر بازی شاهد حضور گسترده طرفدارانی بود که سعی می‌کردند با طراحی و نمای این ورزشگاه عکس‌های سلفی بگیرند. اوناگل مینوزا ۴۲ ساله که اصالتی فیلیپینی دارد و نزدیک به ۵ سال است در قطر اقامت دارد، به همراه خواهرش در تمام بازی‌های برگزار شده در این ورزشگاه حضور داشته‌اند. او که مدیر اجرایی یک شرکت قطری است، در این باره می‌گوید: در کنار تماشای بازی و لذت بردن از هیجان فوتبال، برایم جالب بود که نحوه ساخت و طراحی این ورزشگاه منحصر به فرد را از نزدیک ببینم.

قطری‌ها هنوز اعلام نکرده‌اند که بخش‌هایی از این ورزشگاه قرار است کجا فرستاده شود. اطلاع دقیق از این موضوع بسیار مهم است زیرا انتشار گازهای ناشی از این فرآیند تا هزاران کیلومتر آن طرف‌تر هم می‌رود. گروه محیط زیستی «دیدهبان بازار کربن» که برنامه‌های ساخت و ساز قطر را زیر نظر دارد، می‌گوید: این که ورزشگاه ۹۷۴ تا چه حد کربن کمتری نسبت به ورزشگاه‌های ثابت دارد، بستگی به این موضوع دارد که روند جداسازی آن چقدر طول بکشد و در کجا دوباره استقرار یابد.

است که کانترهای رنگی به عنوان بخش‌های مختلف آن از جمله رختکن‌ها و قسمت‌های داخلی‌اش استفاده می‌شود. مثل لگوهای عظیم الجثه، جعبه‌های قرمز، زرد و آبی رنگ در میان لایه‌هایی از آهن و فولاد قرار گرفته است. در این میان قطری‌ها هنوز اعلام نکرده‌اند که بخش‌هایی از این ورزشگاه قرار است کجا فرستاده شود. اطلاع دقیق از این موضوع بسیار مهم است زیرا انتشار گازهای ناشی از این فرآیند تا هزاران کیلومتر آن طرف‌تر هم می‌رود. گروه محیط زیستی «دیدهبان بازار کربن» که برنامه‌های ساخت و ساز قطر را زیر نظر دارد، می‌گوید: این که ورزشگاه ۹۷۴ تا چه حد کربن کمتری نسبت به ورزشگاه‌های ثابت دارد، بستگی به این موضوع دارد که روند جداسازی آن چقدر طول بکشد و در کجا دوباره استقرار یابد.

در همین حال، فیفا و قطر در گزارشی به این مساله اشاره کردند. بنا بر گزارش آنها، اگر این ورزشگاه فقط برای یک بار دیگر و در فاصله‌ای کمتر از ۷۰۰ کیلومتر دورتر استفاده شود، میزان

که ساخت و سازها دوباره استفاده شود یا برای کاربرد دیگری مورد استفاده قرار گیرد». حدود ۴۰ درصد از انتشار انرژی‌های کربنی در جهان به دلیل ساخت و سازهاست. همچنین دلیل انتشار ۱۰ درصد از گازهای گلخانه‌ای، ساخت، نگهداری و تخریب ساختمان‌هاست.

در این میان، ورزشگاه ۹۷۴ فقط ورزشگاه جام جهانی قطر بود که سیستم سرمایشی نداشت و به همین دلیل بازی‌های آخر شب در آن برگزار می‌شد. شرکت «مهندسان فن‌ویک ایربیلارن» که این ورزشگاه و دو ورزشگاه دیگر قطر را برای جام جهانی طراحی کرد، اعلام کرده که طراحی و ساخت چنین سازه‌ای به این دلیل است که همچون جام‌های جهانی آفریقای جنوبی، برزیل و روسیه، ورزشگاه‌ها بعد از پایان بازی‌ها بدون استفاده نباشد.

در این میان، مسئولان قطری اعلام کرده‌اند برنامه‌هایی هم برای دیگر ورزشگاه‌ها دارند و در این راستا بسیاری از صندلی‌های آنها جمع می‌شود. نکته جالب در مورد این ورزشگاه این

